

ЗАКОН

О ДРЖАВНОЈ УПРАВИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Положај и састав државне управе

Члан 1.

Државна управа је део извршне власти Републике Србије који врши управне послове у оквиру права и дужности Републике Србије (у даљем тексту: послови државне управе).

Државну управу чине министарства, органи управе у саставу министарстава и посебне организације (у даљем тексту: органи државне управе).

Образовање и делокруг органа државне управе

Члан 2.

Органи државне управе образују се законом.

Делокруг органа државне управе одређује се законом.

Надзор над органима државне управе

Члан 3.

Рад органа државне управе подлеже надзору Владе.

Народна скупштина надзире рад органа државне управе преко надзора над радом Владе и чланова Владе.

Преко управног спора судови надзиру законитост појединачних аката органа државне управе донесених у управним стварима.

Поверавање послова државне управе

Члан 4.

Поједини послови државне управе законом се могу поверити аутономним покрајинама, општинама, градовима и граду Београду, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (у даљем тексту: имаоци јавних овлашћења).

Одговорност за штету

Члан 5.

За штету коју својим незаконитим или неправилним радом органи државне управе проузрокују физичким и правним лицима одговара Република Србија.

Имаоци јавних овлашћења сами одговарају за штету коју својим незаконитим или неправилним радом проузрокују физичким и правним лицима у вршењу поверених послова државне управе.

Афирмативне мере

Члан 5а

Органи државне управе старају се у складу са Уставом, законима и другим актима о спровођењу посебних мера ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима.

Финансирање рада органа државне управе

Члан 6.

Средства за рад органа државне управе обезбеђују се у буџету Републике Србије.

II. НАЧЕЛА ДЕЛОВАЊА ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

Самосталност и законитост

Члан 7.

Органи државне управе самостални су у вршењу својих послова и раде у оквиру и на основу Устава, закона, других прописа и општих аката.

Стручност, непристрасност и политичка неутралност

Члан 8.

Органи државне управе поступају према правилима струке, непристрасно и политички неутрално и дужни су да сваком омогуће једнаку правну заштиту у остваривању права, обавеза и правних интереса.

Делотворност у остваривању права странака

Члан 9.

Органи државне управе дужни су да странкама омогуће брзо и делотворно остваривање њихових права и правних интереса.

Сразмерност. Поштовање странака

Члан 10.

Кад решавају у управном поступку и предузимају управне радње, органи државне управе дужни су да користе она средства која су за странку најповољнија ако се и њима постижу сврха и циљ закона.

Органи државне управе дужни су да поштују личност и достојанство странака.

Јавност рада

Члан 11.

Рад органа државне управе је јаван.

Органи државне управе дужни су да јавности омогуће увид у свој рад, према закону којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја.

III. ПОСЛОВИ ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

1. Учествовање у обликовању политике Владе

Члан 12.

Органи државне управе припремају нацрте закона, друге прописе и опште акте за Владу и предлажу Влади стратегије развоја и друге мере којима се обликује политика Владе.

Орган управе у саставу министарства учествује у обликовању политике Владе преко министарства.

2. Праћење стања

Члан 13.

Органи државне управе прате и утврђују стање у областима из свога делокруга, проучавају последице утврђеног стања и, зависно од надлежности, или сами предузимају мере или предлажу Влади доношење прописа и предузимање мера на које је овлашћена.

3. Извршавање закона, других прописа и општих аката

Појам

Члан 14.

Органи државне управе извршавају законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине и Владе тако што доносе прописе, решавају у управним стварима, воде евиденције, издају јавне исправе и предузимају управне радње (у даљем тексту: извршни послови).

Орган управе у саставу министарства не може доносити прописе.

За предузимање управних радњи којима се посеже у личну слободу и безбедност, физички и психички интегритет, имовину и остала људска права и слободе органи државне управе морају имати непосредни основ у закону.

Прописи које доносе органи државне управе

Члан 15.

Министарства и посебне организације доносе правилнике, наредбе и упутства.

Правилником се разрађују поједине одредбе закона или прописа Владе.

Наредбом се наређује или забрањује неко понашање у једној ситуацији која има општи значај.

Упутством се одређује начин на који органи државне управе и имаоци јавних овлашћења извршавају поједине одредбе закона или другог прописа.

Правилници, наредбе и упутства објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Ограничења при доношењу прописа

Члан 16.

Министарства и посебне организације могу доносити прописе само кад су на то изричито овлашћени законом или прописом Владе.

Министарства и посебне организације не могу прописом одређивати своје или туђе надлежности, нити физичким и правним лицима установљавати права и обавезе које нису већ установљене законом.

Решавање у управним стварима

Члан 17.

Органи државне управе решавају у управним стварима и доносе управне акте.

Органи државне управе решавају о жалбама и ванредним правним средствима на управне акте које су донели они или имаоци јавних овлашћења, према закону.

4. Инспекцијски надзор

Члан 18.

Инспекцијским надзором органи државне управе испитују спровођење закона и других прописа непосредним увидом у пословање и поступање физичких и правних лица и, зависно од резултата надзора, изричу мере на које су овлашћени.

Инспекцијски надзор уређује се посебним законом.

5. Старање о јавним службама

Члан 19.

Органи државне управе старају се да се рад јавних служби одвија према закону.

При томе органи државне управе врше послове и предузимају мере на које су овлашћени законом.

6. Развојни послови

Члан 20.

Органи државне управе подстичу и усмеравају развој у областима из свога делокруга, према политици Владе.

7. Остали стручни послови

Члан 21.

Органи државне управе прикупљају и проучавају податке у областима из свога делокруга, сачињавају анализе, извештаје, информације и друге материјале и врше друге стручне послове којима доприносе развоју области из свог делокруга.

IV. УРЕЂЕЊЕ ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ

1. Министарства

Образовање министарстава

Члан 22.

Министарство се образује за послове државне управе у једној или више међусобно повезаних области.

Министар

Члан 23.

Министарством руководи министар.

Министар представља министарство, доноси прописе и решења у управним и другим појединачним стварима и одлучује о другим питањима из делокруга министарства.

Министар је одговоран Влади и Народној скупштини за рад министарства и стање у свим областима из делокруга министарства.

Државни секретар

Члан 24.

Министарство може да има једног или више државних секретара, који за свој рад одговарају министру и Влади.

Државни секретар помаже министру у оквиру овлашћења која му он одреди. Министар не може овластити државног секретара за доношење прописа, нити за гласање на седницама Владе.

Кад министарство има више државних секретара, министар писмено овлашћује једног од њих да га замењује док је одсутан или спречен.

Државни секретар је функционер кога поставља и разрешава Влада на предлог министра и његова дужност престаје с престанком дужности министра.

Државни секретар подлеже истим правилима о неспојивости и сукобу интереса као и члан Владе.

Помоћник министра

Члан 25.

Министарство има помоћнике министра, који за свој рад одговарају министру.

Помоћник министра руководи заокруженом облашћу рада министарства за коју се образује сектор.

Помоћника министра поставља Влада на пет година, на предлог министра, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Секретар министарства

Члан 26.

Министарство може да има секретара министарства, који за свој рад одговара министру.

Секретар министарства помаже министру у управљању кадровским, финансијским, информатичким и другим питањима и у усклађивању рада унутрашњих јединица министарства и сарађује са другим органима.

Секретара министарства поставља Влада на пет година, на предлог министра, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Посебни саветници министра

Члан 27.

Министар може именовати највише три посебна саветника.

Посебни саветник министра по налогу министра припрема предлоге, сачињава мишљења и врши друге послове за министра.

Права и обавезе посебног саветника министра уређују се уговором, према општим правилима грађанског права, а накнада за рад – према мерилима која одреди Влада.

Број посебних саветника министра одређује се актом Владе за свако министарство.

2. Органи управе у саставу министарстава

Услови за образовање

Члан 28.

Министарство може да има један или више органа управе у свом саставу (у даљем тексту: орган у саставу).

Орган у саставу образује се за извршне односно инспекцијске и с њима повезане стручне послове, ако њихова природа или обим захтевају већу самосталност од оне коју има сектор у министарству.

Орган у саставу може стећи својство правног лица кад је то законом одређено.

Врсте органа у саставу

Члан 29.

Врсте органа у саставу су управе, инспекторати и дирекције.

Управа се образује за извршне и с њима повезане инспекцијске и стручне послове, инспекторат за инспекцијске и с њима повезане стручне послове, а дирекција – за стручне и с њима повезане извршне послове који се, по правилу, односе на привреду.

Директор органа у саставу

Члан 30.

Органом у саставу руководи директор, који за свој рад одговара министру.

Директор решава у управним стварима из делокруга органа у саставу и одлучује о правима и дужностима запослених у органу у саставу.

Директора поставља Влада на пет година, на предлог министра, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Помоћник директора органа у саставу

Члан 31.

С обзиром на природу и обим послова, орган у саставу може имати једног или више помоћника директора.

Помоћник директора руководи пословима у једној или више међусобно повезаних области рада органа у саставу и за свој рад одговара директору и министру.

Помоћника директора поставља Влада на пет година, на предлог министра, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Однос министарства и органа у саставу. Однос Владе и Народне скупштине и органа у саставу

Члан 32.

Послове из свога делокруга орган у саставу врши самостално.

Ипак, министар усмерава рад органа у саставу и доноси прописе из његовог делокруга.

Орган у саставу пред Владом и Народном скупштином представља министар.

Овлашћења према органима државне управе, кад се односе на орган у саставу, Влада и Народна скупштина остварују преко министарства у чијем саставу је орган.

3. Посебне организације

Услови за образовање

Члан 33.

Посебна организација образује се за стручне и с њима повезане извршне послове чија природа захтева већу самосталност од оне коју има орган у саставу.

Врсте посебних организација

Члан 34.

Врсте посебних организација су секретаријати и заводи, а законом се могу образовати и посебне организације с друкчијим називом.

Секретаријат се образује за стручне послове значајне за све органе државне управе и с њима повезане извршне послове, а завод за стручне послове који изискују примену посебних метода и сазнања и с њима повезане извршне послове.

Посебна организација може стећи својство правног лица кад је то законом одређено.

Директор посебне организације

Члан 35.

Посебном организацијом руководи директор, који за свој рад одговара Влади.

Директора поставља Влада на пет година, на предлог председника Владе, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Заменик директора посебне организације

Члан 36.

Посебна организација може имати заменика директора, који за свој рад одговара директору.

Заменик директора помаже директору у оквиру овлашћења која му он одреди и замењује га док је одсутан или спречен. Директор не може овластити заменика на доношење прописа.

Заменика директора поставља Влада на пет година, на предлог директора, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Помоћник директора посебне организације

Члан 37.

Посебна организација има једног или више помоћника директора, који за свој рад одговарају директору.

Помоћник директора руководи заокруженом облашћу рада посебне организације за коју се образује сектор.

Помоћника директора поставља Влада на пет година, на предлог директора, према закону којим се уређује положај државних службеника.

4. Управни окрузи

Појам управног округа

Члан 38.

Управни округ образује се ради вршења послова државне управе изван седишта органа државне управе.

У управном округу органи државне управе могу, по сопственој одлуци, да врше један или више следећих послова државне управе: да решавају у управним стварима у првом степену односно о жалби кад су у првом степену решавали имаоци јавних овлашћења, да врше надзор над радом ималаца јавних овлашћења и да врше инспекцијски надзор.

Орган државне управе који одлучи да у управном округу врши један или више послова државне управе образује актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места своју окружну подручну јединицу.

Начин образовања управних округа

Члан 39.

Управне округе образује Влада уредбом, којом одређује и подручја и седишта управних округа.

Влада је дужна да подручје управног округа тако одреди да оно омогући рационалан и делотворан рад окружних подручних јединица органа државне управе.

Уредбом којом образује управне округе Влада одређује и услове под којима органи државне управе могу образовати подручне јединице за два или више управна округа, једну или више општина, град или аутономну покрајину.

Начелник управног округа

Члан 40.

Управни округ има начелника, који за свој рад одговара министру надлежном за послове управе и Влади.

Начелник управног округа усклађује рад окружних подручних јединица и прати примену директива и инструкција које су им издате; прати остваривање планова рада окружних подручних јединица и стара се о условима за њихов рад; прати рад запослених у окружним подручним јединицама и предлаже покретање дисциплинског поступка против њих; сарађује са подручним јединицама органа државне управе које нису образоване за подручје округа; сарађује са општинама и градовима и врши друге послове одређене законом.

Начелника управног округа поставља Влада на пет година, на предлог министра надлежног за послове управе, према закону којим се уређује положај државних службеника.

Стручна служба управног округа

Члан 41.

У управном округу постоји стручна служба управног округа, задужена за стручну и техничку потпору начелнику управног округа и за послове заједничке свим окружним подручним јединицама органа државне управе.

Стручном службом управног округа руководи начелник управног округа, који одлучује и о правима и дужностима запослених у стручној служби.

Министарство надлежно за послове управе надзире сврсисходност рада стручне службе управног округа, прати оспособљеност запослених у њој и издаје јој инструкције.

На стручну службу управног округа примењују се прописи о државној управи.

Савет управног округа

Члан 42.

Управни округ има Савет управног округа, који усклађује односе окружних подручних јединица органа државне управе и општина и градова са подручја управног округа и даје предлоге за побољшање рада управног округа и окружних и других подручних јединица које органи државне управе имају на подручју управног округа.

Савет управног округа чине начелник управног округа и председници општина и градоначелници градова са подручја управног округа.

Начелник управног округа дужан је да све предлоге Савета управног округа проследи министру надлежном за послове управе и руководиоцима органа државне управе који имају подручне јединице на подручју управног округа.

Начин рада Савета управног округа одређује Влада уредбом.

5. Унутрашње уређење органа државне управе

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места

Члан 43.

Унутрашње уређење и систематизација радних места у органима државне управе заснивају се на начелима која одређује Влада уредбом.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у министарству и органу у саставу доноси министар, у посебној организацији – директор, а у стручној служби управног округа – начелник управног округа.

Акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места не може ступити на снагу док на њега Влада не да сагласност.

Директиве

Члан 44.

Руководилац органа државне управе може да издаје директиве којима одређује начин рада, поступања и понашања запослених у органу државне управе.

Директивом се не може одређивати начин поступања и решавања у управној ствари.

V. УНУТРАШЊИ НАДЗОР

1. Појам и облици унутрашњег надзора

Члан 45.

Унутрашњи надзор јесте надзор који органи државне управе врше над другим органима државне управе и имаоцима јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе.

Унутрашњи надзор састоји се од надзора над радом, од инспекцијског надзора преко управне инспекције и од других облика надзора уређених посебним законом.

Управна инспекција уређује се посебним законом.

2. Надзор над радом

Појам и предмет надзора над радом

Члан 46.

Надзор над радом састоји се од надзора над законитошћу рада и надзора над сврсисходношћу рада органа државне управе и ималаца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе.

Надзором над законитошћу рада испитује се спровођење закона и других општих аката, а надзором над сврсисходношћу рада – делотворност и економичност рада и сврховитост организације послова.

Министарство не може вршити надзор над радом другог министарства.

Општа овлашћења у вршењу надзора над радом

Члан 47.

Орган државне управе овлашћен је да у вршењу надзора над радом:

- 1) захтева извештаје и податке о раду;
- 2) утврди стање извршавања послова, упозори на уочене неправилности и одреди мере и рок за њихово отклањање;
- 3) издаје инструкције;
- 4) наложи предузимање послова које сматра потребним;
- 5) покрене поступак за утврђивање одговорности;
- 6) непосредно изврши неки посао ако оцени да се друкчије не може извршити закон или други општи акт;
- 7) предложи Влади да предузме мере на које је овлашћена.

Извештај о раду садржи приказ извршавања закона, других општих аката и закључака Владе, предузете мере и њихово дејство и друге податке.

Инструкције

Члан 48.

Инструкцијом се усмерава организација послова и начин рада запослених у органу државне управе и имаоцу јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе.

Инструкцијом се не може одређивати начин поступања и решавања у управној ствари.

Надзор над радом органа у саставу

Члан 49.

Надзор над радом органа у саставу врши министарство у чијем саставу је орган.

Министарство при томе има сва општа овлашћења у надзору над радом која су овим законом прописана.

Надзор над радом посебне организације

Члан 50.

Законом може бити одређено министарство које врши надзор над радом посебне организације.

Министарство је у надзору над радом посебне организације једино овлашћено да захтева извештаје и податке о раду посебне организације, утврди стање извршавања послова и упозори на уочене неправилности, издаје инструкције и предложи Влади да предузме мере на које је овлашћена.

VI. ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ О ИМАОЦИМА ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

1. Основне одредбе о вршењу поверених послова државне управе

Положај ималаца јавних овлашћења

Члан 51.

При вршењу поверених послова државне управе имаоци јавних овлашћења имају иста права и дужности као органи државне управе.

Влада и органи државне управе задржавају и после поверавања послова државне управе одговорност за њихово извршавање.

Финансирање поверених послова

Члан 52.

Средства за вршење поверених послова државне управе обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Доношење прописа

Члан 53.

Кад је имаоцима јавних овлашћења поверено доношење прописа, они по природи и називу морају да одговарају прописима које доносе органи државне управе.

Имаоци јавних овлашћења дужни су да пропис чије им је доношење поверено објаве у „Службеном гласнику Републике Србије”.

2. Ограничења при поверавању послова државне управе

Члан 54.

Послови државне управе везани за обликовање политике Владе не могу бити ником поверени.

Послови инспекцијског надзора могу бити поверени једино органима аутономне покрајине, општине, града и града Београда.

3. Надзор над радом ималаца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе

а) Општа овлашћења надзорног органа

Члан 55.

Орган државне управе који врши надзор над радом ималаца јавних овлашћења у вршењу поверених послова државне управе одређује се законом (у даљем тексту: надзорни орган државне управе).

При томе надзорни орган државне управе има сва општа овлашћења у надзору над радом која су овим законом прописана.

б) Посебна овлашћења надзорног органа

Преузимање повереног посла

Члан 56.

Надзорни орган државне управе дужан је да непосредно изврши поверени посао ако би неизвршење посла могло да изазове штетне последице по живот или здравље људи, животну средину, привреду или имовину веће вредности.

Ако ималац јавних овлашћења и поред вишеструких упозорења не почне да врши поверени посао или не почне да га врши правилно или благовремено, надзорни орган државне управе преузима извршење посла, најдуже на 120 дана.

Надзор над законитошћу прописа ималаца јавних овлашћења

Члан 57.

Ималац јавних овлашћења дужан је да пре објављивања прописа прибави од надлежног министарства мишљење о уставности и законитости прописа, а министарство да њему достави образложени предлог како да пропис

усагласи са Уставом, законом, другим прописом или општим актом Народне скупштине и Владе.

Ако ималац јавних овлашћења не поступи по предлогу министарства, министарство је дужно да Влади предложи доношење решења којим се поништава или укида пропис имаоца јавног овлашћења ако он није у сагласности с другим прописом или општим актом Народне скупштине или Владе, а ако он није у сагласности са Уставом или законом, министарство је дужно да предложи Влади да га обустави од извршења и да пред Уставним судом покрене поступак за оцену његове уставности или законитости.

Решење Владе о поништавању, укидању или обустави од извршења прописа ступа на снагу кад се објави у „Службеном гласнику Републике Србије.”

VII. СУКОБ НАДЛЕЖНОСТИ, РЕШАВАЊЕ О ЖАЛБИ, ИЗУЗЕЋЕ

Надлежност за решавање сукоба надлежности

Члан 58.

Сукоб надлежности између органа државне управе, између органа државне управе и имаоца јавних овлашћења и између ималаца јавних овлашћења решава Влада.

Сукоб надлежности између подручних јединица органа државне управе решава руководилац органа државне управе.

Надлежност за решавање о жалби

Члан 59.

О жалби на првостепено решење подручне јединице органа државне управе решава министар, односно директор органа у саставу у управним стварима из делокруга органа у саставу, односно директор посебне организације.

О жалби на првостепено решење органа у саставу решава министар.

На првостепено решење министарства и посебне организације жалба се може изјавити само кад је то законом изричито одређено. О жалби решава Влада.

О жалби на првостепено решење имаоца јавних овлашћења донесено у повереним пословима државне управе решава министар, односно директор органа у саставу у управним стварима из делокруга органа у саставу, односно директор посебне организације, ако законом није друкчије одређено.

Решавање о изузећу службеног лица

Члан 60.

О изузећу службеног лица у министарству решава министар, а у органу у саставу и посебној организацији – директор.

О изузећу директора органа у саставу решава министар, а о изузећу министра и директора посебне организације решава Влада.

О изузећу службеног лица у имаоцу јавних овлашћења решава руководилац надлежног органа имаоца јавних овлашћења.

VIII. ОДНОС ОРГАНА ДРЖАВНЕ УПРАВЕ СА ДРУГИМ ОРГАНИМА

1. Односи органа државне управе са Владом

Усмерења Владе

Члан 61.

Влада закључцима усмерава органе државне управе у спровођењу политике и извршавању закона и других општих аката, усклађује њихов рад и министарствима и посебним организацијама одређује рокове за доношење прописа ако нису одређени законом или општим актом Владе.

Влада је дужна да на захтев органа државне управе закључком заузме став о питању из његовог делокруга.

Влада може закључком наложити органу државне управе да проучи неко питање или предузме неки посао и да јој о томе припреми посебан извештај.

Координациона тела

Члан 62.

Влада може оснивати координациона тела ради усмеравања појединих послова из делокруга више органа државне управе.

Влада одређује и задатке координационог тела, руковођење координационим телом и сва друга питања везана за рад координационог тела.

Подношење плана рада Влади. Подношење Влади извештаја о раду

Члан 63.

Министарства и посебне организације дужни су да сачине годишњи план рада, ради припреме годишњег плана рада Владе.

Министарства и посебне организације подносе Влади најмање једном годишње извештај о свом раду, који садржи опис стања у областима из њиховог делокруга, податке о извршавању закона, других општих аката и закључака Владе и податке о предузетим мерама и њиховом дејству.

Рокови за подношење годишњег плана рада и извештаја о раду одређују се пословником Владе.

2. Међусобни односи органа државне управе

Сарадња

Члан 64.

Органи државне управе дужни су да сарађују у свим заједничким питањима и да једни другима достављају податке и обавештења потребна за рад.

Органи државне управе оснивају заједничка тела и пројектне групе ради извршавања послова чија природа захтева учешће више органа државне управе.

Оснивање и рад заједничких тела и пројектних група ближе се одређују уредбом Владе.

Припрема општих аката

Члан 65.

У припреми закона и других општих аката министарства и посебне организације прибављају мишљења оних министарстава и посебних организација са чијим делокругом је повезано питање које се уређује.

Поступак припреме закона и других општих аката ближе се уређује пословником Владе.

Послови из делокруга више органа државне управе

Члан 66.

Послом из делокруга два или више органа државне управе управља онај орган државне управе у чијем делокругу је претежни део посла.

Решавање спорних питања

Члан 67.

Ако акт споразумно доносе два или више органа државне управе, или један орган уз сагласност другог, па сагласност изостане, о спору одлучује Влада.

Влада одлучује и о свим питањима која органи државне управе споразумно не реше.

3. Односи органа државне управе са Народном скупштином и председником Републике

Члан 68.

Односи министарстава и посебних организација са Народном скупштином и председником Републике заснивају се на правима и дужностима одређеним Уставом, законом и другим општим актима.

Министарства и посебне организације дужни су да Народној скупштини и председнику Републике преко Владе проследе обавештења, објашњења и податке везане за њихове надлежности.

4. Односи органа државне управе са другим државним органима

Члан 69.

Односи органа државне управе са судовима, јавним тужилаштвима и другим државним органима заснивају се на правима и дужностима одређеним Уставом, законом и другим општим актима.

5. Однос органа државне управе са органима аутономне покрајине

Сарадња и обавештавање

Члан 70.

Односи органа државне управе са органима аутономне покрајине заснивају се на сарадњи и обавештавању у оквиру Устава, закона и других општих аката.

Старање о законитости одлука које доносе аутономне покрајине у свом делокругу

Члан 71.

Министарства прате уставност и законитост одлука које донесу аутономне покрајине у свом делокругу.

Орган аутономне покрајине дужан је да одлуку коју донесе достави у року од 24 сата надлежном министарству, које је дужно да у року од 48 сати предложи Влади да покрене поступак за оцену уставности или законитости одлуке ако сматра да она није у складу са Уставом или законом.

Ако Влада у року од 72 сата покрене пред Уставним судом поступак за оцену уставности или законитости одлуке, Уставни суд може до доношења своје одлуке да одложи ступање на снагу оспорене одлуке.

*Надзор над извршавањем општих аката аутономне покрајине донесеним у
њеном делокругу*

Члан 72.

Ако орган аутономне покрајине не извршава општи акт донесен у њеном делокругу, надлежно министарство налаже му да у року од највише 30 дана предузме мере потребне за извршавање општег акта.

Надлежно министарство може одредити да други орган аутономне покрајине извршава општи акт или најдуже на 120 дана непосредно преузети извршавање општег акта, ако орган аутономне покрајине не предузме мере које су му наложене.

У сваком случају, надлежно министарство дужно је да постави питање одговорности руководиоца органа аутономне покрајине.

*Надзор над вршењем послова државне управе поверених аутономној
покрајини*

Члан 73.

При надзору над радом органа аутономне покрајине у вршењу поверених послова државне управе, органи државне управе имају сва општа и посебна овлашћења која према овом закону имају у надзору над радом других ималаца јавних овлашћења.

Судска заштита права аутономне покрајине

Члан 74.

Орган одређен статутом аутономне покрајине може Уставном суду поднети жалбу за заштиту права аутономне покрајине, ако сматра да је појединачним актом или радњом органа државне управе или органа општине, града или града Београда повређено неко Уставом или законом зајамчено право аутономне покрајине.

Жалба се може поднети у року од 30 дана од дана достављања акта, односно учињене радње, а у поступку пред Уставним судом сходно се примењује закон којим се уређују управни спорови.

**6. Однос органа државне управе са органима општина, градова и
града Београда**

Члан 75.

Односи органа државне управе са органима општина, градова и града Београда у питањима из њиховог делокруга заснивају се на правима и дужностима одређеним законом.

При надзору над радом органа општина, градова и града Београда у вршењу поверених послова државне управе, органи државне управе имају сва општа и посебна овлашћења која према овом закону имају у надзору над радом других ималаца јавних овлашћења.

IX. ЈАВНОСТ РАДА И ОДНОСИ СА ГРАЂАНИМА

Обавештавање јавности о раду органа државне управе

Члан 76.

Органи државне управе дужни су да обавештавају јавност о свом раду преко средстава јавног информисања и на други прикладан начин.

Запослени који су овлашћени за припрему информација и података везаних за обавештавање јавности одговорни су за њихову тачност и благовременост.

Јавна расправа у припреми закона

Члан 77.

Министарство и посебна организација дужни су да у припреми закона којим се битно мења правни режим у једној области или којим се уређују питања која посебно занимају јавност спроведу јавну расправу.

Спровођење јавне расправе у припреми закона ближе се уређује пословником Владе.

Управни дани

Члан 78.

Органи државне управе могу да врше поједине послове у месту изван свог седишта и седишта подручне јединице, у управним данима.

Послове који се предузимају у управним данима и време и место одржавања управних дана одређује руководилац органа државне управе.

Управни дани оглашавају се у местима у којима се одржавају.

Дужност обавештавања странака и грађана

Члан 79.

Органи државне управе дужни су да на примерен начин, пре свега у просторијама у којима раде са странкама, обавештавају странке о њиховим правима, обавезама и начину остваривања права и обавеза, своме делокругу, о органу државне управе који надзире њихов рад и начину контакта с њиме и о другим подацима битним за јавност рада и односе са странкама.

Органи државне управе дужни су да пружају информације преко телефона и других средстава везе којима су технички опремљени.

Давање мишљења

Члан 80.

На тражење физичких или правних лица, органи државне управе дужни су да дају мишљења о примени одредаба закона и других општих аката, у року од 30 дана.

Мишљења органа државне управе нису обавезујућа.

Поступање са притужбама

Члан 81.

Органи државне управе дужни су да свима омогуће прикладан начин за подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених.

На поднету притужбу орган државне управе дужан је да одговори у року од 15 дана од дана пријема притужбе, ако подносилац притужбе захтева одговор.

Орган државне управе дужан је да најмање једном у 30 дана разматра питања обухваћена притужбама.

Однос са странкама

Члан 82.

Органи државне управе морају остварити примерен однос са странкама и примати странке у току радног времена.

Недељни и дневни распоред радног времена и друга питања везана за радно време у органима државне управе уређује Влада.

Означавање органа државне управе

Члан 83.

На зградама у којима су смештени органи државне управе истичу се назив органа, грб и застава Републике Србије.

На улазу у службену просторију истичу се лична имена, функција или радно место лица која у њој раде, а на одговарајућем месту унутар зграде истиче се распоред просторија органа државне управе.

Х. ДРЖАВНИ СЛУЖБЕНИЦИ

Члан 84.

Послове из делокруга органа државне управе врше државни службеници.

Државни службеник може да ради на пословима државне управе ако је положио државни стручни испит, према закону којим се уређује положај државних службеника.

За вођење управног поступка и доношење решења у управном поступку може бити овлашћен само државни службеник који има високу школску спрему одговарајуће струке.

Положај државних службеника уређује се посебним законом.

XI. КАНЦЕЛАРИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ. ПРИМЕНА ОДРЕДАБА ОВОГ ЗАКОНА

Канцеларијско пословање органа државне управе

Члан 85.

Канцеларијско пословање обухвата евидентирање, чување, разврставање и архивирање материјала који је примљен у раду органа државне управе или који настане у раду органа државне управе и сва друга питања везана за пословање органа државне управе.

Канцеларијско пословање уређује се уредбом Владе.

Примена одредаба овог закона

Члан 86.

Одредбе овог закона о канцеларијском пословању и о положеном државном стручном испиту потребном за вршење послова државне управе примењују се и на службе Народне скупштине, председника Републике и Владе.

Одредбе овог закона о начелима деловања органа државне управе, јавности рада и односима са грађанима, положеном државном стручном испиту потребном за вршење послова државне управе, школској спремности потребној за добијање овлашћења за вођење управног поступка и доношење решења у управном поступку и о канцеларијском пословању сходно се примењују на све имаоце јавних овлашћења кад врше поверене послове државне управе, као и на органе аутономних покрајина, општина, градова и града Београда у њиховом делокругу.

ХП. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Примена аката Владе донесених до ступања на снагу овог закона

Члан 87.

До доношења аката Владе предвиђених овим законом примењују се акти Владе донесени до дана ступања на снагу овог закона, изузев одредаба које су у супротности са овим законом.

Положај функционера

Члан 88.

Даном ступања на снагу овог закона заменици министара постају државни секретари, а руководиоци посебних организација постају директори посебних организација.

До ступања на снагу закона којим се уређује положај државних службеника Влада поставља и разрешава:

- 1) помоћнике министара, секретаре министарстава, директоре органа у саставу и помоћнике директора органа у саставу, на предлог министара;
- 2) директоре посебних организација, на предлог председника Владе;
- 3) заменике и помоћнике директора посебних организација, на предлог директора посебних организација;
- 4) начелнике управних округа, на предлог министра надлежног за послове управе.

Полагање стручног испита

Члан 89.

До ступања на снагу закона којим се уређује положај државних службеника, стручни испит за рад у органима државне управе полаже се према Уредби о стручном испиту запослених у органима државне управе („Службени гласник РС”, бр. 80/92 и 62/01).

Обавезе полагања стручног испита ослобођена су лица са положеним правосудним испитом, као и лица са положеним стручним испитом за рад у другим органима ако програм тог испита одговара програму стручног испита запослених у органима државне управе.

До ступања на снагу закона којим се уређује положај државних службеника радни однос у органу државне управе може да заснује и лице које није положило стручни испит, с тим што му радни однос престаје по сили закона ако не положи испит у року од једне године од заснивања радног односа.

Настављање поверених послова државне управе

Члан 90.

Имаоци јавних овлашћења настављају да врше послове државне управе који су им поверени до дана ступања на снагу овог закона.

Образовање стручних служби управних округа

Члан 91.

Начелници управних округа дужни су да донесу акте о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручним службама управних округа у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Стручне службе управних округа од Управе за заједничке послове републичких органа преузеће запослене који су вршили послове за потребе округа у седишту округа, одговарајућа права и обавезе, предмете, архиву, опрему и средства, а од Министарства за државну управу и локалну самоуправу одговарајућа средства.

Вођење управног поступка с вишом школском спремом

Члан 92.

Запослени с вишом школском спремом у органима државне управе, имаоцима јавних овлашћења, органима аутономних покрајина, општина, градова и града Београда могу да воде управни поступак и доносе решења у управном поступку најдуже пет година од дана ступања на снагу овог закона.

Престанак важења Закона о државној управи

Члан 93.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94 и 49/99), изузев одредаба чл. 22-37. и члана 92.

Ступање на снагу овог закона

Члан 94.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Србије”.